

කෘෂි තාක්ෂණ නොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ නොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම නොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 70 - 2021 නොවැම්බර්

තම අභිමතයට ගැලපෙන ලක්ෂණ සහිත මවිපිය යුගලය තෝරාගෙන ඔවුන් අතර අන්තරාභිජනනය සිදුකරවමින් නව බෝග ප්‍රභේද ජනනය කිරීම දෙමුහුම් තාක්ෂණය යටතේ සිදුකෙරේ. මෙහිදී පළමු දරු පරම්පරාවට ලැබෙන අතිරේක ජවය නොහොත් දෙමුහුම් දිරිය නිසා අස්වැන්නද අභිවාර්යයෙන්ම වැඩිවන්නේය. මේ වනවිට බොහොමයක් ඵලවල හා පලතුරු බෝගයන් වෙනුවෙන් දෙමුහුම් ප්‍රභේද ජනනයකිරීම ලොව පුරා සුලභව සිදුවෙන අතර විනය වැනි රටවල් දෙමුහුම් වි ප්‍රභේද සමග පවා ඉදිරියට ගොස් සිටී.

දෙමුහුම් තාක්ෂණය

දෙමුහුම් තාක්ෂණය හරහා මෙරට පළමුව නිපදවනු ලැබුවේ තක්කාලි ප්‍රභේදයකි. මේ වනවිට වම්බටු, මාළුමිරිස්, අමුමිරිස් ආදී ඵලවල වර්ග කීපයක් වෙනමම මෙය ව්‍යාප්තව ගොස් තිබේ. ඇතැමුන් වැරදියට අර්ථකථනය කරන ආකාරයට දෙමුහුම් බෝග යනු ජාන වෙනස්කල ඒවා නොවේ. ලිංගික ප්‍රජනනයේදී දරුවන්ගේ ජාන මවිපිය ජාන වලින් වෙනස්වන බව සැබෑවක් වුවත්, එය ස්වභාවික සංසිද්ධියකි. යම් ජීවී වර්ගයකට අයත් ජාන ඔවුන් තුලම හුවමාරුවෙමින් මිශ්‍රවෙනවා මිස වෙනත් ජීවී කොට්ඨාශයක ජාන එකතුවී ප්‍රවේණික සටහාව වෙනස්වීමක් සිදුවන්නේ නැත. එහෙත් විද්‍යාත්මකව අර්ථ දැක්වෙන 'ජාන වෙනස්කල බෝග' සාදන්නේ යම් ජීවියෙක් තුලට ඔවුනට අයත් නැති ආගන්තුක ජාන යම් විශේෂ තාක්ෂණයන් හරහා හඳුන්වාදෙමින්ය. එබැවින් අප හඳුනන, ලොවපුරා සුලභව භාවිතාකෙරෙන හයිබ්‍රිඩ් නොහොත් දෙමුහුම් බෝග ජාන වෙනස්කල ඒවා නොවන බව පළමුව තේරුම්ගත යුතු කරුණකි.

ආනයනික දෙමුහුම් පැපෝල් ප්‍රභේද ගොවි ජනතාව අතර කලක පටන්ම ප්‍රචලිත වෙමින් පවතී. කෙසේ නමුත් මේ වනවිට ප්‍රමිතියකින් තොරව විවිධ ආකාරයට රටට බීජ වර්ග ආනයනය කරන නිසා සහ කලක් ගතවීමේදී බොහෝ පැපෝල් දෙමුහුම් වල දිරියේ අඩු වීමක් දැකිය හැකි නිසා මේවන විට පෙර වගා කල දෙමුහුම් ප්‍රභේද වල අස්වැන්නේ සහ ගුණාත්මයේ යම් යම් අඩුපාඩු වලට ගොවීන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවී ඇත. එමෙන්ම අද වෙළඳපොලෙහි අලෙවිවෙන ආනයනික පැපෝල් ප්‍රභේදයන් හි බීජ වල මිල ද ආධිකය.

“ආනයනික දෙමුහුම් ප්‍රභේදයන් සමග වාණිජ මට්ටමෙන් පැපෝල් වගාව ප්‍රසාරණය උනාට පස්සේ රටපුරාම තිබුණු විවෘත පරාගනයෙන් වලදරන විවිධාකාර දේශීය පැපෝල් ප්‍රභේද සීග්‍රයෙන් වගාවීමේ වලින් ඉවත් උනා. ආකර්මය ලක්ෂණ හා ඉහල අස්වැන්න හේතුවෙන් හැමෝම පුරුදු උනේ ආනයනික දෙමුහුම් බීජ වලට. මෙහෙ පරිසරයට හුරු නැති එම ප්‍රභේදයන් හරහා විවිධ ප්‍රශ්න වලටත් ගොවීන් මුහුණ දුන්නා. ඒ නිසා තමයි අපි තීරණය කෙරුවේ දේශීය දෙමුහුම් යුගලයක් තෝරාගෙන දේශීය දෙමුහුමක් හදන්න.”

‘හොරණ පැපයා හයිබ්‍රිඩ් - 1’ (Horana Papaya Hybrid-1) යනුවෙන් නම්කළ පළමු දේශීය දෙමුහුම් පැපෝල් ප්‍රභේදය බිහිකළ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) අයි. කළුබෝවිල මහත්මිය තම ක්‍රියාන්විතයට හේතුවූ නිමිත්ත ගැන පලකෙරුවේ එවන් අදහසකි.

අය ප්‍රථමයෙන්ම දේශීය ප්‍රභේදයන් පරීක්ෂා කරමින් හා ගුණනය කරමින් වැඩසටහනට අවශ්‍ය දෙමුහුම් පෙළපත් දෙකක් නිපදවාගෙන තිබේ. මින් එක ශාකයක් කලකට ඉහතදී මෙරට බහුලව වගාකළ රත්න පැපෝල් හි ආදර්ශයකි. එම ද්විත්වය අතරකෙරුණු අන්තරාභිජනනය හරහා මෙම ප්‍රභේදය තෝරාගැනුණු අතර, ජාතික සම්බන්ධීකරණ ආදර්ශන, ප්‍රභේද අනුවර්තනය ආදර්ශන වැනි සම්මත

විශ්ලේෂණයන් පසුකරමින් ජාතික මට්ටමේ නිර්දේශයක් දක්වා නව ප්‍රභේදය රැගෙනවිත් තිබේ. ඒ හොරණ පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය තුලින්ය. මේ වනවිට නව ප්‍රභේදයේ බීජ, වගාකරුවන් වෙත අලෙවිකිරීමට සූදානමිනි. ගන්නෝරුවේ බීජ අලෙවිසැලෙන් කුඩා ප්‍රමාණයන්ගෙන් මිලදී ගත හැකිය. තොග මිල කියනවානම් බීජ කිලෝග්‍රෑමයක් රුපියල් ලක්ෂ හය හමාරකි. දල වශයෙන් එහි බීජ 50000 ක් තිබේ. එනම් එක පැපෝල් බීජයක් රුපියල් 13 ක් පමණ වේ. දෙමුහුම් බීජයන්හි මිල ගණන් එසේය.

"ඉඳහිට පැපෝල් ගෙඩියක බර කිලෝග්‍රෑම් තුනක් පමණ දක්වා වුවත් වැඩිමේ විභවය මෙම ප්‍රභේදයට තිබෙනවා. එහෙත් සාමාන්‍ය ප්‍රමාණය වෙන්හේ කිලෝග්‍රෑම් 1.3 පමණ අගයක්. ගැහැණු මල් පිපෙන ගස් වල ගෙඩි රවුම් ඕවලාකාර හැඩයකුත් ද්විලිංගික මල් පිපෙන ගස් වල ගෙඩි දිගටි ඕවලාකාර හැඩයකුත් ගන්නවා. මදය තදරතු පාටයි. තරමක් මෘදුයි. හොඳ පැණි රසක්

තිබෙනවා සාමාන්‍යයෙන් පැපෝල් වල බ්‍රික්ස් අගය විචලනය වෙන්හේ 9 - 14 වගේ ගණනක් අතර. අපේ ප්‍රභේදයේ එම අගය 13 ක්."

තමා විසින් නිපදවන ලද දෙමුහුම් පැපෝල් ප්‍රභේදයේ ගති ලක්ෂණ පිළිබඳව කළුබෝවිල මහත්මිය අදහස් දැක්වූයේ එලෙසිනි. බ්‍රික්ස් අගය මගින් නිරූපනය වන්නේ පැපෝල් මදයේ තිබෙන සුක්රෝස් සීනි ඇතුළු ද්‍රාව්‍ය ඝන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයයි. එනම් වැඩි බ්‍රික්ස් අගයක් තිබීම යනු එහි පැණි රස වැඩි බවයි. ආහාර කර්මාන්තය උදෙසා භාවිතා කරන්නේ නම් පිටින් එකතුකළ යුතු සීනි ප්‍රමාණයද මේ නිසා අඩුවේ. ඒ නිසා ඉහල බ්‍රික්ස් අගයක් පෙන්වීම යම් ප්‍රභේදයක් තෝරාගැනීමට උපකාරීවන සාධාරණ මිනුම් දණ්ඩකි. කෙසේ නමුත් නව ප්‍රභේදය තුළ සුළු දුර්වලතාවයක්ද හඳුනාගෙන තිබේ. ලෙල්ලෙහි ඝනකම අඩුවීම නිසාවෙන් දින 4-5 ක් වැනි කාලයක් තුළ ඉඳීම සිදු වන නිසා ගෙඩියේ අග පෙදෙස යන්නමින් කහ පාට වනවිට අස්වැන්න හෙලීම වැදගත් බවත්, මෙම පලදාව ප්‍රවාහනයේදී ප්‍රවේසම් වියයුතු බවත් ඇය පෙන්වාදෙයි.

විදෙස් පරිසර තත්වයන්ට ගැලපෙන ආකාරයට එතරදී බිහිකරන ලද දෙමුහුම් බීජ, විදේශ විනිමය ගෙවා මෙහි ගෙන්වාගෙන වගාකිරීමට පුරුදු වූ ලාංකික ගොවියාට, දේශීය දෙමුහුම් ප්‍රභේදයක් සැපයීම හරහා ලැබෙන්නේ සුළුපටු සහනයක් නොවේ. ප්‍රභේදය බිහිකරන්නට දායකවූ දෙමාපිය දර්ශයන්ගේ ප්‍රවේණික සැලැස්ම මෙරට පරිසරය තුළදී වරණයට හසුව ඉදිරියට පැමිණි ප්‍රතිඵලයක් බැවින්, ඒ යටතේ බිහිවෙන දරු පරපුර දේශීය ගොවිබිම් තුළ සාර්ථකව ස්ථාපනය වන්නේ වගාකරුවාගේ ආර්ථිකයටද මැහෙවින් සම්මාදුම් වෙමිනි. අප දේශීය දෙමුහුම් නවදුරටත් ඉදිරියට රැගෙන යායුත්තේ එබැවිනි.

පිටපත: සනත් එම්. බණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
තාක්ෂණික කරුණු: අයි. කළුබෝවිල - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, හොරණ